

Poročilo izvajalca
socialno varstvene storitve za leto 2024

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

v obliki

SOCIALNE OSKRBE NA DOMU

NA PODROČJU

MESTNE OBČINE VELENJE

KAZALO VSEBINE:

1. UVOD	3
2. UREDITEV POMOČI NA DOMU V MESTNI OBČINI VELENJE	4
3. UPRAVIČENCI	4
4. VRSTA STORITVE	9
5. PREGLED OBSEGA IZVAJANJA POMOČI NA DOMU	12
6. KADRI	16
7. CENA POMOČI NA DOMU V LETU 2024	17
CENA STORITVE PND LETU 2024	17
STRUKTURA VELJAVNE CENE PND V LETU 2024 V MESTNI OBČINI VELENJE	17
8. CENA STORITVE ZA UPORABNIKE	18
CENA STORITVE ZA UPORABNIKE MESTNE OBČINE VELENJE V LETU 2024	18
9. FINANČNI PREGLED IZVAJANJA POMOČI NA DOMU	19
Ekonomska cena storitve in plačila uporabnikov Mestne občine Velenje v letu 2024	19
Pregled oprostitev in subvencije občine pri izvajanju pomoči na domu v letu 2023	20
Dodatna plačila občin k ceni storitve	20
Stroški prevoza socialnih oskrbovalk	21
10. IZZIVI NA PODROČJU POMOČI NA DOMU	21
11. ZAKLJUČEK	22

1. UVOD

Staranje populacije oz. spreminjanje njene starostne strukture že ima in bo v prihodnosti imelo še večje posledice za področje zdravstva in socialnega varstva.

Demografske napovedi kažejo, da bo leta 2030 starejšega od 65 let že skoraj četrтина prebivalstva. Leta 2055 naj bi bilo v tej starostni skupini skoraj 32 odstotkov prebivalcev Slovenije, leta 2100 pa nekaj več kot 31 odstotkov. To se odraža tudi v koeficientu starostne odvisnosti (razmerje med populacijo v starosti 65 let in več ter populacijo v starosti od 15 do 64 let), ki narašča že od leta 2008 (23,3 odstotkov) in je v letu 2021 dosegel 32,1 odstotka. Leta 2033 naj bi bil indeks staranja v Sloveniji po podatkih iz napovedi EUROPOP 2018 že več kot 200, kar pomeni, da naj bi bilo prebivalcev, starih 65 let ali več, dvakrat toliko kot otrok, mlajših od 15 let. Hkrati se hitro povečuje število ljudi, starejših od 85 let; teh naj bi bilo do leta 2030 že za 3,3 odstotka prebivalstva (1,5 odstotka leta 2010). Naša država bo tako do konca prve polovice tega stoletja znotraj tretjine evropskih držav z največjim deležem starejšega prebivalstva (UMAR, 2021). Pričakujemo torej lahko, da bomo v starosti kar nekaj let življenja preživeli odvisni od pomoči drugih pri opravljanju osnovnih oziroma podpornih dnevnih opravil.

Pomoč uporabnikom na njihovem domu je korak v smeri deinstitucionalizacije, kot postopnem procesu prehoda iz prevladujočih institucionalnih oblik pomoči in podpore različnim skupinam prebivalstva v uporabnikom prijaznejše skupnostne oblike pomoči. Z vidika ohranjanja socialne vključenosti upravičencev je pomembno, da se jim zagotavlja ohranjanje socialne stike z namenom ohranitve in širitve njihove socialne mreže, vključevanje v podporne skupine ipd..

Staranje je zvezni proces, ki se začne z rojstvom in pomeni proces spreminjanja vseh razsežnosti. Preko prvega in drugega življenjskega obdobja stopamo v tretje, ki se s teoretičnim mejnikom začne s 65. letom. Ta mejnik se vedno bolj pomika v starejša obdobja in danes govorimo že o četrtem življenjskem obdobju, ki se začne s 75. letom. Stari ljudje različno ohranjajo in razvijajo svoje sposobnosti in tako so velike razlike med njimi glede potrebne pomoči v tem obdobju. Že po 65. letu se pri osebah občasno pojavi potreba pri večjih opravilih, ki se z leti lahko povečuje. Pri tem pa si ljudje želijo ohraniti neodvisnost od institucionalne oskrbe in biti čim dlje v svojem domačem okolju.

Pomoč na domu v obliki socialne oskrbe na domu pomeni eno izmed možnosti celostne družbene skrbi za stare ljudi v domačem okolju, pri tem pa nas more voditi načelo spoštovanja človekove osebnostne celotnosti, pravica posameznika do samoopredelitve in spoštovanja lastnih odločitev. Socialna oskrba na domu je alternativa domskemu varstvu in ima številne prednosti in sicer, da upravičenec ostaja v domačem bivalnem okolju, ki ga je navajen in kjer se dobro počuti, po drugi strani pa je prispevek upravičenca neprimerno nižji kot plačilo domske oskrbe.

Pomoč na domu je namenjena pretežno starejšim osebam, ki živijo na svojem domu, vendar se zaradi bolezni ali drugih težav povezanih s starostjo, ne morejo več v celoti oskrbovati ali negovati sami, niti tega v zadostnem obsegu ne zmorejo ali ne znajo njihovi svojci ali sosodje.

2. UREDITEV POMOČI NA DOMU V MESTNI OBČINI VELENJE

Zakon o socialnem varstvu določa, da organizacija pomoči na domu spada v pristojnost občine, saj mora ta s pogodbo z javnim zavodom ali s podelitvijo koncesije zagotoviti mrežo javne službe na tem področju.

Dom za varstvo odraslih Velenje (v nadaljevanju: DVO Velenje) je po letni pogodbi z Mestno občino Velenje v letu 2024 nadaljeval z izvajanjem socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu (v nadaljevanju: PND), skladno z letno pogodbo, št. POG. – 1520/2023 z dne 23.11.2023.

Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu je pomembna oblika pomoči v bivalnem okolju, ki bistveno prispeva h kakovosti življenja najbolj ranljivih skupin prebivalstva, zlasti starejših in invalidnih oseb.

3. UPRAVIČENCI

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Upravičenci do pomoči na domu so:

- osebe stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če vrsta in stopnja njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- druge invalidne osebe z invalidnostmi, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko ali najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Tabela 1/ Struktura uporabnikov pomoči na domu Mestne občine Velenje glede na izpolnjevanje pogoja upravičenosti vključitve v storitev

<u>Leto</u>	2024		2023	
<i>Pogoj upravičenosti</i>	št.	%	št.	%
Osebe stare nad 65. let	134	95,04	124	96,12
Status invalida po ZDVDTPO¹	1	0,71	1	0,78
Invalidne osebe s priznanim DPP²	4	2,84	2	1,55
Kronično bolne osebe	2	1,42	2	1,55
Hudo bolni otrok	0	0,00	0	0,0
SKUPAJ	141	100,00	129	100

V letu 2023 smo v Mestni občini Velenje pomoč na domu nudili 129 uporabnikom pomoči na domu, v letu 2024 je bilo v izvajanje storitve vključenih 141 uporabnikov.

Daleč največjih delež vključenih uporabnikov predstavljajo osebe starejše od 65 let in sicer 95,04 %.

Grafikon 1: Grafični prikaz števila vključenih uporabnikov v letih 2019 – 2024

¹ Osebe, ki imajo status invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb

² Osebe s priznanim dodatkom za pomoč in postrežbo

Tabela 2/ Starostna struktura uporabnikov storitve Mestne občine Velenje

<i>Leto</i>	2024		2023		2022	
<i>Starost</i>	št.	%	št.	%	št.	%
do 65 let	11	7,80	5	3,88	9	7,76
od 66 do 70 let	11	7,80	9	6,98	8	6,90
od 71 do 75 let	33	23,40	18	13,95	16	13,79
od 76 do 79 let	25	17,73	20	15,50	13	11,21
stari 80 in več	83	58,87	77	59,69	70	60,34
SKUPAJ	141	100	129	100	116	100

Kot je razvidno iz zgornje tabele beležimo največji delež (58,87 %) vključenih oseb starih 80 in več let. Povprečna starost vključenih uporabnikov v Mestni občini Velenje v letu 2024 je bila 81,01 let, v letu 2023 80 let. V Mestni občini Velenje je bilo starih 90 in več vključenih kar 19 oseb. Najstarejša uporabnica je oktobra 2024 dopolnila 100 let in je še vključena v izvajanje storitve.

Grafikon 2: Grafični prikaz strukture vključenih uporabnikov v letu 2024

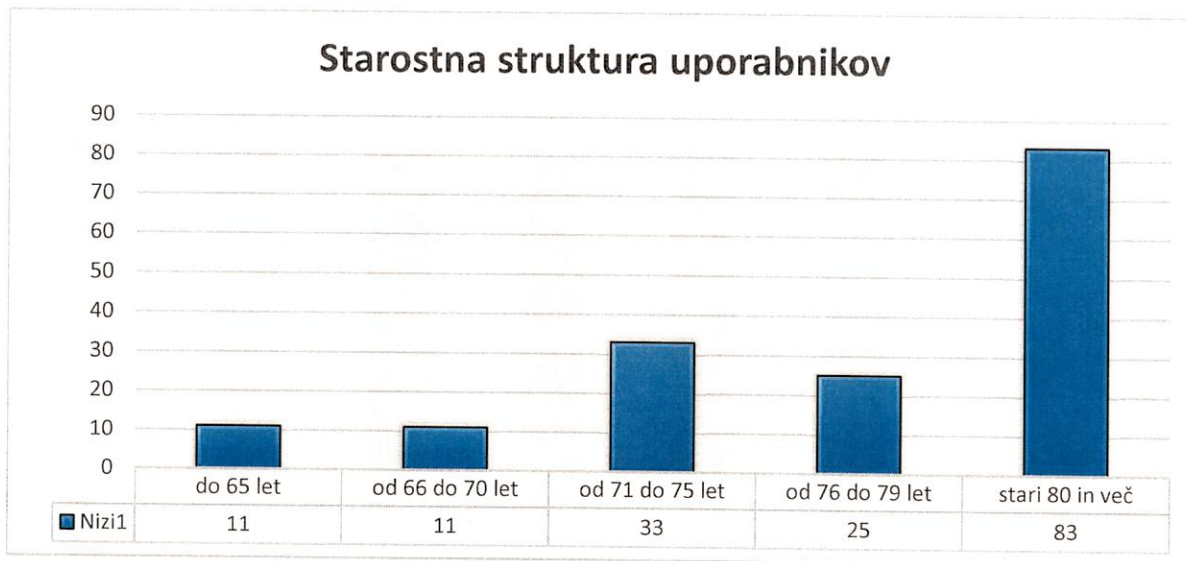

Tabela 3/ Struktura uporabnikov Mestne občine Velenje po spolu

<i>Leto</i>	2024		2023		2022	
<i>Spol</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>
Moški	52	36,88	46	35,66%	43	37,07%
Ženske	89	63,12	83	64,34%	73	62,93%
SKUPAJ	141	100	129	100	116	100

Na dan 31.12.2024 je bilo v izvajanje storitve pomoči na domu vključenih 94 uporabnikov storitve. Od tega 36 moških in 58 žensk.

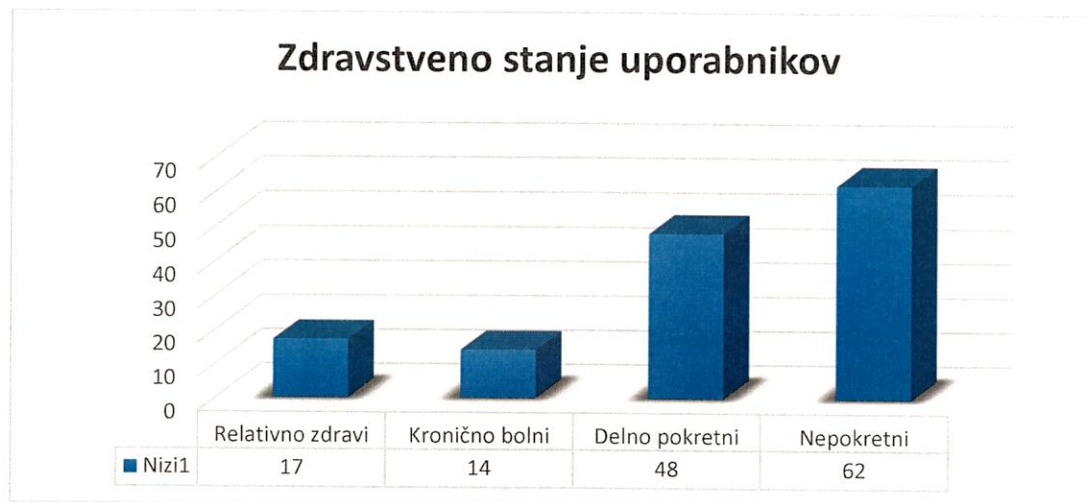
Grafikon 3: Struktura uporabnikov po spolu v letu 2024

Tabela 4/ Struktura uporabnikov Mestne občine Velenje glede na zdravstveno stanje

<i>Leto</i>	2024		2023		2022	
<i>Zdravstveno stanje</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>	<i>št.</i>	<i>%</i>
Relativno zdravi	17	12,06	18	13,95	20	17,24
Kronično bolni	14	9,93	29	22,48	22	18,97
Delno pokretni	48	34,04	36	27,91	33	28,45
Nepokretni	62	43,97	46	35,66	41	35,34
SKUPAJ	141	100	129	100	116	100

Grafikon 4: Grafični prikaz strukture vključenih uporabnikov glede na zdravstveno stanje

V letu 2024 smo v izvajanje storitve vključevali uporabnike, ki so za kvalitetno in dostojno bivanje v domačem okolju nujno potrebovali organizirano pomoč in oskrbo saj svojci prepotrebne oskrbe niso zmogli. Struktura uporabnikov pomoči na domu v našem okolju je bistveno drugačna kot v drugih lokalnih okoljih. Največji delež uporabnikov predstavljajo nepokretne osebe (43,97%), sledijo z visokim deležem delno pokretne osebe 34,04%. Oskrba nepokretnih in delno pokretnih oseb v domačem okolju je tako za svojce kot tudi za nas izvajalce pomoči na domu naporna, stresna in izčrpavajoča. To so uporabniki, ki za življenje v domačem okolju potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh temeljnih dnevnih opravil (umivanje, kopanje, menjava plenice,...), delež teh uporabnikov presega 70% vključenih uporabnikov.

V izvajanje storitve socialne oskrbe na domu smo prednostno vključevali uporabnike, ki so potrebovali pomoč pri opravljanju temeljnih dnevnih opravil in težili k sprotnemu vključevanju le-teh v storitev.

Tabela 5/ Struktura uporabnikov Mestne občine Velenje glede na zdravstveno stanje in starostno strukturo v letu 2024

<i>Leto 2024</i>	Relativno zdravi		Kronično bolni		Delno pokretni		Nepokretni	
<i>Starost/let</i>	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
do 65 let	0	0,00	5	35,71	2	4,17	1	1,61
od 66 do 70 let	1	5,88	1	7,14	4	8,33	1	1,61
od 71 do 75 let	6	35,29	2	14,29	6	12,50	9	14,52
Od 76 do 79 let	0	0,00	2	14,29	7	14,58	11	17,74
80 in več let	10	58,82	4	28,57	29	60,42	40	64,52
SKUPAJ	17	100	14	100	48	100	62	100

4. VRSTA STORITVE

Dom za varstvo odraslih Velenje izvaja v okviru socialne oskrbe v bivalnem okolju:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih
- gospodinjsko pomoč,
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov.

Tabela 6/ Struktura pomoči na domu po vsebinskih sklopih

<i>Občina</i>	Mestna občina Velenje
Gospodinjska pomoč	36,99%
Pomoč pri opravljanju temeljnih dnevni opravil	33,34%
Pomoč pri ohranjanju socialni stikov	29,67%

A) POMOČ PRI TEMELJNIH DNEVNIH OPRAVILIH

V letu 2024 se je kot osnovna potreba po pomoči, najbolj kazala potreba po pomoči pri temeljnih dnevni opravilih. Novi uporabniki so bili pretežno težki bolniki, običajno delno pomični ali nepomični ter potrebni pomoči pri opravljanju temeljnih dnevni opravil, večkrat na dan, vse dni v letu. V večini primerov so se uporabniki v storitev vključili na pobudo svojcev po odpustu iz bolnišnice, zaradi česar je bilo potrebno pomoč organizirati v čim krajšem možnem času. Vse navedeno za oskrbovalke pomeni vse bolj odgovorno in fizično naporno delo.

Zelo se je izkazovala potreba po večerni pomoči na domu, kot tudi med vikendi, kar pa je bilo nemogoče ponuditi, saj je število uporabnikov v teh terminov pretežno konstantno. Pomoč pri temeljnih dnevni opravilih se izvaja 3 krat na dan, in sicer zjutraj, opoldan in zvečer, med vikendi in prazniki. Potrebe so iz leta v leto večje, vendar jih s kadrom, ki ga imamo na voljo ni mogoče zadovoljiti. Občasno se dodatno v oskrbo vključujeta dve oskrbovalki, v primerih, ko se fizično težji ali zahtevnejši uporabnik kopa, in sicer z namenom zagotavljanja varnosti uporabnika in socialne oskrbovalke. Da je delo s takšnimi uporabniki naporno, se odraža tudi na zdravstvenem stanju izvajalk pomoči na domu, saj beležimo več oskrbovalk v povprečju starejših od 40 let.

Za lažje, nemoteno, bolj varno delo oskrbovalk in oskrbovalcev, je uporabnik, v okviru svojih zmožnosti, dolžan zagotoviti ustrezne tehnične pripomočke, kot so bolniška postelja, trapez, dvigalo, invalidski voziček, vso potrebno negovalno kozmetiko ter dezinfekcijska sredstva v primeru okužb, po potrebi pa tudi prilagoditi prostore tako, da so dostopni vsaj iz dveh strani.

Navedeno mu priporočimo oz. svetujemo ob ugotavljanju upravičenosti do storitve in sklepanju dogovora o opredelitvi obsega, trajanja in izvajanja storitve. Čeprav se tudi vse bolj soočamo z uporabniki, ki iz bolnišnic prihajajo z bolnišničnimi okužbami (MRSA, ESBL,...), pa smo o tem obveščeni šele naknadno ali pa sploh ne, kar tudi zahteva dodatna izobraževanja iz področja prenosa okužb. Prav tako so uporabniki in njihovi svojci dolžni poskrbeti za varnost glede domačih živalih, čeprav smo imeli tudi na tem področju kar nekaj težav, saj so psi neprimerno pripeti ali pa sploh ne, kar zelo otežuje prihode in odhode oskrbovalk.

Zaradi vse večje potrebe po pomoči pri osebni higieni, se srečujemo tudi z veliko težavo zagotavljanja primernosti časa obiska oz. izvajanja storitve, predvsem v jutranjem oz. dopoldanskem in večernem času ter med vikendi, saj vse več novih uporabnikov potrebuje pomoč dva do tri krat dnevno, vse dni v tednu. Večina uporabnikov bi želela omenjeno obliko pomoči med 7.00 in 9.00 uro zjutraj, zvečer pa med 18.00 in 20.00 uro, vendar žal pri vseh uporabnikih ta čas ni možen.

Praviloma imajo oskrbovalke v času med 7.00 in 11.00 uro ter zvečer med 17.00 in 21.00 uro uporabnike, ki potrebujejo pomoč pri osebni higieni, vendar pa se ob tem vse bolj kaže tudi potreba po hranjenju ali postrežbi toplega obroka (zajtrk, večerja).

B) GOSPODINJSKA POMOČ

Število uporabnikov se iz leta v leto spreminja. Še vedno je v veliki meri v ospredju potreba po pomoči v gospodinjstvu, kamor sodi tudi prinašanje enega toplega obroka hrane. Sam prinos obroka je seveda vedno kombiniran s pomočjo pri ohranjanju socialnih stikov, saj je oskrbovalec/oskrbovalka ob dnevnem prinosu toplega obroka z uporabnikom v osebni stiku, mu hrano postreže, poskrbi za pranje posode in dostavi prazne posode v kuhinjo. Obenem komunicira s kuhinjami, naroča in po potrebi odpoveduje obroke, pomaga pri plačilu hrane ter uporabniku omogoča stik z zunanjim svetom ter mu s tem zagotavlja občutek varnosti.

Oskrbovalec/oskrbovalka spremlja, kaj se z uporabnikom dogaja, kakšno je njegovo zdravstveno stanje in o tem obvešča koordinatorko ter po potrebi intervenira tudi pri drugih službah oz. jih obvešča o njihovih potrebah in željah. Uporabnikom prinašanje toplega obroka veliko pomeni, ker sami priprave hrane oz. kuhanja ne zmorejo več, želijo pa imeti redno prehrano, da ostanejo pri močeh. Dostava toplega obroka jim prav tako omogoča samostojnost in neodvisnost od otrok, katere v večini primerov ne želijo bremeniti s svojimi skrbmi.

Obroke smo v letu 2024 uporabnikom dostavljali iz Doma za varstvo odraslih Velenje, Restavracije Tuš - Kolodvorska, Osnovne šole Šalek Velenje, Interspara Šalek Velenje, Gostilne Verdelj Velenje in Restavracije DK Velenje.

Poleg prinosa obroka je seveda pomemben del gospodinjske pomoči tudi čiščenje ožjega bivalnega okolja uporabnika, pomivanje porabljene posode, odnašanje smeti, pranje in likanje osnovnega osebne perila in posteljnine, kar je ključnega pomena za vzdrževanje osnovne higiene v bivalnih prostorih uporabnika.

Ob navedenih storitvah socialne oskrbovalke uporabniku prinesejo tudi osnovne živilske izdelke iz najbližje trgovine, pomagajo pri ogrevanju bivalnih prostorov - prinašanje pripravljene kurjave (drva, premog) pri uporabnikih, ki živijo sami in kurjenje, kjer je to edini oz. izjemoma prevladujoča oblika ogrevanja bivalnega prostora, idr. Sicer se navedena opravila običajno ne izvajajo dnevno temveč 2 do 3 krat tedensko (razen ogrevanje), vendar pa zato pomembnost navedenih opravil ni nič manjša, saj je čisto in urejeno uporabnikovo okolje izrednega pomena za kvalitetno vsakdanje življenje.

C) POMOČ PRI OHRANJANJU SOCIALNIH STIKOV

Oskrbovalke zelo hitro postanejo pomemben člen v socialni mreži uporabnika, saj so povezovalni del tako med svojci in uporabnikom, kot tudi med različnimi institucijami, tako socialnimi, upravnimi ali zdravstvenimi. Še posebej pa je le to pomembno pri uporabnikih, ki nimajo svojcev ali pa so le ti večino časa odsotni. Soc. oskrbovalke/oskrbovalci tako nudijo uporabnikom vsakodnevno varnost in pomoč pri vseh osnovnih življenjskih opravilih. Njihova vloga je poleg oporne tudi informativno - svetovalne narave, saj velikokrat nudijo podporo tako svojcem, kot uporabnikom v smislu informiranja pomembnih drugih kot tudi ustanov povezanih z njimi. Prav tako jih tudi učijo veščin oskrbe starostnikov, razumevanju starostnika in njegove bolezni, informiranja o dodatnih storitvah v lokalni skupnosti in drugo, saj je možnosti dolgotrajnejše rehabilitacije v okviru bolnišnic, zdravilišč ali domov za starejše vse manj. Vse več je tudi finančnih stisk pri uporabnikih in njihovih svojcih, saj morajo skrbeti za svoje otroke in svoje družine, kot tudi za svoje starše ali stare starše, zato je včasih izrednega pomena prisotnost soc. oskrbovalke v njihovem okolju, ki te stiske zazna in jih posreduje naprej, kar velikokrat pripelje do hitrejšega reševanja celotne situacije. Prav tako se je njihova prisotnost v domu uporabnika pokazala kot zelo koristna pri konfliktnih situacijah in nasilju v družini, saj je stopnja nasilja zaradi njihovega posredovanja in informiranja strokovnih služb v veliki meri umirila.

5. PREGLED OBSEGA IZVAJANJA POMOČI NA DOMU

Pomoč na domu je bila v letu 2024 v Mestni občini Velenje organizirana vse dni med 6. in 22. uro, tudi za čas praznikov. Z organiziranim izvajanjem storitev vse dni v letu se prilagajamo dejanskim potrebam uporabnikov na terenu, kar pa je za nas s kadrovskega vidika kot izvajalca storitve organizacijsko zahtevno in naporno.

Tabela 7/ Prikaz števila opravljenih ur in števila uporabnikov Mestne občine Velenje v letih 2019 – 2024 (obdobje zadnjih 6 let)

Leto	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Št. ur letno	19.018,25	18.940,75	20.079,00	16.958,98	17.148,00	17.772,75
Σ št. ur na mesec	1.585,85	1.578,40	1.673,25	1.413,25	1.429,00	1.481,06
Σ št. uporabnikov na mesec	96,25	82,00	78,00	71,17	75,58	87,67

V letu 2024 je bilo v Mestni občini Velenje opravljenih 19.018,25 efektivnih ur za občanke in občane Mestne občine Velenje in dodatno še 12,00 efektivnih ur (v mesecu januarju in februarju 2024) za eno vključeno občanko Občine Rogatec. Skupaj smo tako na področju Mestne občine Velenje opravili **19.030,25** efektivnih ur oziroma povprečno mesečno (če upoštevamo še opravljene ure za občanko Občine Rogatec) 1.585,85 efektivnih ur.

Grafikon 1: Grafični prikaz obsega izvajanja pomoči na domu v letih 2019 – 2024

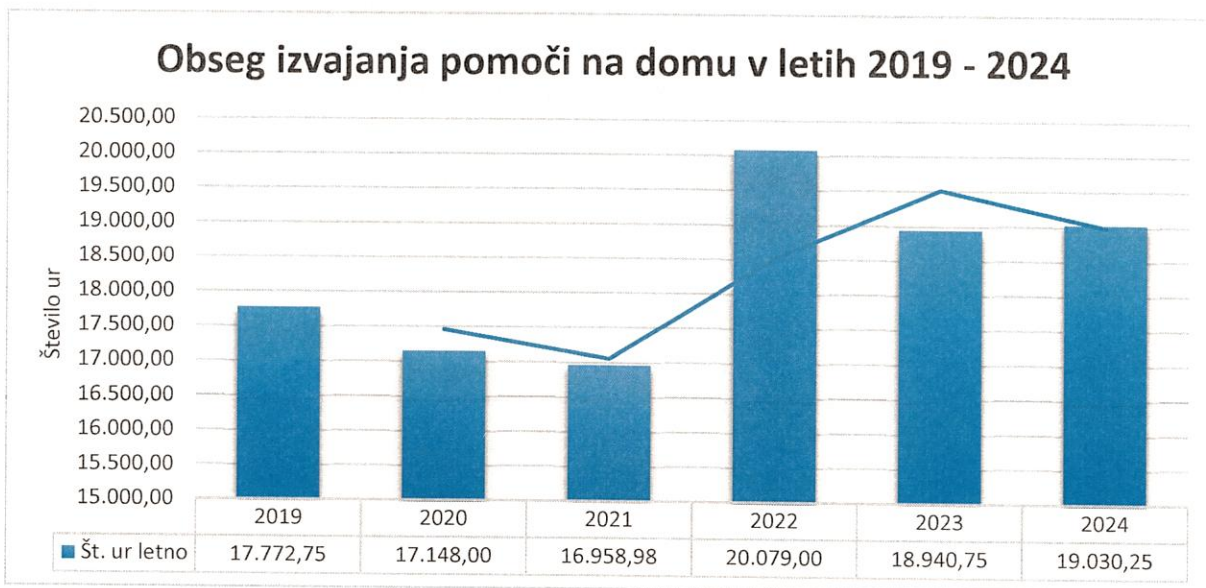

Tabela 8/ Mesečni prikaz št. opravljenih ur pomoči na domu v Mestni občini Velenje v letu 2024

MESEC	SKUPAJ število ur	delovnik	nedelja	praznik
januar	1.633,00	1.559,75	41,75	21,00
februar	1.609,50	1.555,25	42,00	10,75
marec	1.729,50	1.677,00	41,50	11,00
april	1.635,50	1.569,25	44,50	21,75
maj	1.734,00	1.673,75	30,25	30,00
junij	1.482,25	1.432,25	40,75	9,25
julij	1.637,25	1.612,75	24,50	0,00
avgust	1.480,00	1.449,25	24,50	6,25
september	1.511,50	1.479,75	31,75	0,00
oktober	1.670,00	1.640,75	23,50	5,75
november	1.494,00	1.465,25	23,00	5,75
december	1.413,75	1.373,25	29,75	10,75
SKUPAJ	19.030,25	18.488,25	397,75	132,25
Σ /mes.	1.585,85	1.540,69	33,15	11,02

V Mestni občini Velenje smo v Planu dela za leto 2024 načrtovali povprečno mesečno 1.700,00 efektivnih ur, kar bi na letni ravni pomenilo opravljenih 20.400,00 ur, kar pomeni, da plana nismo dosegali. Izpad ur smo zabeležili zaradi odsotnosti uporabnikov storitve, ki so bili na zdravljenju v bolnišnici in bolniških odsotnosti socialnih oskrbovalk. Večji izpad smo zabeležili tudi v mesecu decembru zaradi praznikov in odpovedi dogovorjenih ur pomoči.

V letu 2024 smo na področju Mestne občine Velenje opravili še 12,00 efektivnih ur pomoči za občanko Občine Rogatec. Plačilo za to uporabnico je skladno s področno zakonodajo dolžna zagotoviti občina stalnega bivališča.

Največje število opravljenih ur pomoči na domu smo zabeležili v mesecu Maju 2024 in sicer je v tem mesecu bilo opravljenih 1.734 ur pomoči. Najmanjše število ur smo zabeležili v mesecu Decembru 2024.

A) ŠTEVILO UPORABNIKOV POMOČI NA DOMUV LETU 2024

V letu 2024 je v izvajanje storitve bilo vključenih povprečno 96 uporabnikov, ki so potrebovali našo storitev. V mesecu Juliju 2024 smo zabeležili največje število vključenih uporabnikov.

Število vključenih uporabnikov v Mestni občini Velenje narašča. Opažamo pa trend upadanja števila ur na uporabnika v naši lokalni skupnosti.

Tabela 9/ Prikaz števila uporabnikov pomoči na domu Mestne občine Velenje v letih 2021-2024

Mesec / leto	2024	2023	2022	2021
januar	89	78	77,00	70
februar	93	83	85,00	68
marec	96	85	87,00	69
april	94	79	81,00	70
maj	101	81	82,00	75
junij	101	81	76,00	69
julij	101	74	73,00	68
avgust	93	79	71,00	70
september	95	83	73,00	72
oktober	96	85	76,00	71
november	99	88	77,00	74
december	97	88	78,00	78
Σ / št. upor.	96,25 uporabnikov	82 uporabnikov	78 uporabnikov	71,17 uporabnikov

B) PRIKAZ NOVIH VKLJUČITEV V STORITEV IN PREKINITEV IZVAJANJA POMOČI NA DOMU

V letu 2024 smo v Mestni občini Velenje vključili v storitev pomoč na domu 56 novih uporabnikov, največ v mesecu maju 2024. Storitve smo zaključili pri 53 – ih uporabnikih.

Razlogi prekinitev izvajanja pomoči na domu uporabnikov na območju Mestne občine Velenje v letu 2024 so bili:

Mestna občina Velenje

- smrt: 27 uporabnikov
- namestitev v dom: 13 uporabnikov
- prenehanje potrebe: 6 uporabnikov
- odpovedi z naše strani: 1 uporabnica.

Tabela 10/ Prikaz sprejemov oz. vključitev in zaključene storitve v Mestni občini Velenje v letih 2022 do 2024

<i>Mesec</i>	<i>Sprejeti v storitev</i>			<i>Storitev zaključena</i>		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
januar	6	4	1	1	5	5
februar	6	11	11	1	1	5
marec	4	1	8	2	6	6
april	0	4	0	5	5	4
maj	10	7	2	2	5	5
junij	3	2	2	3	6	4
julij	3	1	0	9	3	3
avgust	1	7	0	6	0	1
september	8	3	3	5	2	2
oktober	5	4	6	3	1	4
november	6	4	6	5	4	0
december	4	5	1	5	6	4
SKUPAJ	56	53	40	47	44	40

Posamezni uporabniki imajo zaradi potrebe po zagotavljanju ustrezne nege in oskrbe zagotovljen obisk socialne oskrbovalke vse dni v letu do trikrat dnevno.

Število obiskov narašča zaradi večjih potreb po vključitvi v storitev pomoč na domu v krajšem časovnem obsegu (pol ure).

Zaradi omejenosti pri plačevanju storitve uporabniki preračunavajo možen finančno plačljiv obseg storitev in posledično izbirajo najkrajšo možno izbiro zagotavljanja pomoči (npr. 3 x dnevno po pol ure za pomoč pri temeljnih dnevni opravilih in vzpostavljanju socialnih stikov), ostala manj zahtevna opravila opravijo družinski člani.

Obseg pomoči na domu smo prilagajali potrebam uporabnikov na eni strani in kadrovskim zmoglostim na drugi strani.

V primeru izraženih potreb smo ugotavljali upravičenost, naročilo za pomoč na domu vpisali v listo evidentiranih potreb in omogočali storitev v primeru trajne odpovedi aktivnega uporabnika.

V letu 2024 smo evidentirali večje število potreb po povečanju obsega pomoči na domu že aktivnim uporabnikom zaradi izrazitega poslabšanja zdravstvenega stanja. Na njihove potrebe smo odgovorili s povečanjem števila obiskov pri posameznem uporabniku (čas trajanja obiskov je v takšnih primerih predvidoma 30 minut) ali podaljšanja časa izvajanja pomoči na domu ob enem obisku (kjer čas obiska ni bil daljši od 2 ur).

V letu 2024 smo pri delu z uporabniki pomoči na domu sledili konceptom osebnega načrtovanja. Z vsakim uporabnikom pomoči na domu sklenemo dogovor o načinu, vrsti in obsegu izvajanih storitev, ki temelji na osebnem načrtu, oblikovanem skupaj z uporabnikom in pomembnimi osebami iz njegove socialne mreže. V primeru različnih tveganj uporabnika za varno življenje v domačem okolju izdelamo tudi analizo tveganj z načrtom varnosti.

V preteklem letu smo zaradi spremembe zdravstvenega stanja in drugih osebnih okoliščin spreminjali osebne načrte pomoči kot tudi obseg storitev pri obstoječih uporabnikih.

6. KADRI

Skladno s 6. členom Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev se storitev pomoč na domu organizira v dveh delih:

Prvi del storitve: ugotavljanje upravičenosti, priprava dogovora o izvajanju storitve, organizacija ključnih članov okolja in začetno srečanje

Drugi del storitve: vodenje storitve, koordinacija izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev

Pri izvajanju strokovne priprave, vodenja in koordiniranja smo upoštevali normativ iz 6. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, ki določa:

- za strokovno pripravo v zvezi s sklenitvijo dogovora 1 strokovni delavec za 200 upravičencev
- za vodenje in koordiniranje neposrednega izvajanja storitve 0,5 strokovnega delavca na vsakih 20 neposrednih izvajalcev za izvajanja neposredne oskrbe povprečno 110 ur efektivnega dela mesečno na socialnega oskrbovalca.

7. CENA POMOČI NA DOMU v LETU 2024

Cena storitve PND letu 2024

V Mestni občini Velenje je v letu 2024 veljala cena storitve potrjena na 5. redni seji Mestne občine Velenje dne 23.5.2023:

Stroški storitve	Subvencija občine	Prispevek uporabnika	Prispevek RS
DELOVNIK			
25,80 €	12,38 €	10,90 €	2,52
struktura v %	47,98%	42,25%	9,77%
NEDELJA			
34,80 €	16,71 €	15,57 €	2,52 €
PRAZNIK			
38,70 €	18,57 €	17,61 €	2,52 €

Struktura veljavne cene PND v letu 2024 v Mestni občini Velenje

	neposredna oskrba	strokovna priprava	vodenje in koordiniranje	SKUPAJ
DELOVNIK	22,49	1,07	2,24	25,80 €
NEDELJA	31,49	1,07	2,24	34,80 €
PRAZNIK	35,39	1,07	2,24	38,70 €

8. CENA STORITVE ZA UPORABNIKE

Cena storitve za uporabnike Mestne občine Velenje v letu 2024

	<i>Meje dohodkovnih razredov</i>		Delovnik	Nedelja	Praznik	%cene
1	do 794,82 €		3,82 €	5,45 €	6,16 €	35
2	nad 794,82 €	do 1.011,58 €	6,54 €	9,34 €	10,57 €	2
3	nad 1.011,58 €	do 1.517,38 €	8,72 €	12,46 €	14,09 €	3
4	nad 1.517,38 €		10,90 €	15,57 €	17,61 €	100

Tabela 11/ Plačilo uporabnikov Mestne občine Velenje v letu 2024

Cena na uro (v EUR)	0,00	3,82	6,54	8,72	10,90	SKUPAJ
Št. uporabnikov	1	46	33	47	14	141

V letu 2024 je bilo v izvajanje storitve v Mestni občini Velenje vključenih skupaj 141 uporabnikov (ena uporabnica je bila občanka Občine Rogatec – sredstva zanjo je v celoti poravnala skladno z zakonodajo Občina Rogatec), ki so povprečno mesečno k ceni storitve prispevali 6,77 eur / uro opravljene storitve. 1 uporabnik je bil oproščen plačila v celoti.

9. FINANČNI PREGLED IZVAJANJA POMOČI NA DOMU

Na podlagi Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb ali na podlagi odločbe Centra za socialno delo je bil plačila v celoti oproščen 1 **uporabnik pomoči na domu**.

Ekonomska cena storitve in **plačila uporabnikov** Mestne občine Velenje v letu 2024

Tabela 13/ Prikaz ekonomske cene storitve v MOV in plačila uporabnikov v letu 2024 in 2023

	EKONOMSKA CENA STORITVE		Plačilo uporabnikov	
<i>Mesec / leto</i>	2024	2023	2024	2023
januar	42.507,15	33.416,58	10.746,79	6.663,00 €
februar	42.003,08	33.266,31	10.557,59	6.698,05 €
marec	45.136,50	38.236,72	11.381,14	7.733,53 €
april	42.876,98	31.028,79	11.050,21	6.289,46 €
maj	45.396,45	36.394,26	11.915,16	7.658,18 €
junij	38.728,13	34.310,04	9.962,69	7.190,17 €
julij	42.461,55	38.234,25	10.886,72	9.701,52 €
avgust	38.485,13	38.202,15	9.879,02	9.882,60 €
september	39.282,45	41.109,75	10.338,77	10.643,01 €
oktober	43.371,68	43.366,35	11.478,61	11.107,22 €
november	38.826,38	43.113,75	10.129,15	11.094,13 €
december	36.881,18	39.470,55	9.703,88	10.058,46 €
SKUPAJ	495.956,66	450.149,50	128.029,73	104.719,33

V Mestni občini Velenje je v letu 2024 bilo opravljenih skupaj 19.030,25 ur pomoči. Ekonomska cena storitve za opravljene ure pomoči na domu je v letu 2023 skupaj znašala 450.149,50 EUR, v letu 2024 pa 495.956,66 EUR kar pomeni 10,17% več kot v letu 2023.

Uporabniki so v letu 2023 v Mestni občini Velenje prispevali k plačilu 104.719,33 EUR oz. 23,26% k ceni storitve. V letu 2024 je **prispevek uporabnikov** k ceni storitve znašal 128.029,73 EUR oz. **25,81 %** k ceni storitve. Delež plačila uporabnikov se je tako v letu 2024 v primerjavi s podatki leta 2023 zvišal za 2,55 %.

PREGLED OPROSTITEV in SUBVENCije OBČINE pri izvajanju pomoči na domu v letu 2024

Tabela 14 / Plačila MOV v letu 2024

<i>mesec</i>	znesek delovnik	znesek nedelja	znesek praznik	SKUPAJ PLAČILO OBČINE
januar	26.197,67	940,48	533,50	27.671,64
februar	26.176,50	945,43	271,39	27.393,32
marec	28.188,07	932,02	276,92	29.396,99
april	26.172,99	987,97	544,34	27.705,29
maj	27.708,94	658,01	744,65	29.111,60
junij	23.860,04	932,32	237,80	25.030,15
julij	26.869,88	579,07	0,00	27.448,95
avgust	24.140,57	569,71	161,85	24.872,12
september	24.407,25	727,43	0,00	25.134,67
oktober	11.212,70	208,69	57,23	27.684,67
november	24.241,56	539,98	150,81	24.932,35
december	22.642,44	694,97	285,05	23.614,64
SKUPAJ	291.818,61	8.716,08	3.263,54	319.996,39

V letu 2023 je Mestna občina Velenje k ceni storitve prispevala skupaj 321.962,04 € oz. 71,52% v strukturi cene storitve.

V letu 2024 se je prispevek Mestne občine Velenje k ceni storitve zmanjšal za 30.143,04 EUR in znaša 291.818,61 EUR. Mestna Občina Velenje je v letu 2024 k ceni storitve prispevala 64,52%.

Republika Slovenija je k ceni storitve v letu 2024 prispevala 47.930,54 EUR.

DODATNA PLAČILA OBČIN K CENI STORITVE

V letu 2024 je Mestna občina Velenje skladno s sklenjeno Pogodbo o izvajanju socialno varstvene storitve pomoč družini na domu pokrila **dodatne stroške prevoza v skupni višini 14.760,00 eur.**

STROŠKI PREVOZA SOCIALNIH OSKRBOVALK

Tabela: 15 /Mesečni prikaz stroškov prevoza socialnih oskrbovalk

mesec	2024	2023	2022
januar	6.580,28	4.786,13	3.963,00
februar	5.340,81	4.345,50	4.475,10
marec	6.105,95	4.885,14	5.978,29
april	5.926,09	4.247,08	5.113,12
maj	6.962,92	5.365,28	5.656,23
junij	6.462,97	5.584,83	5.426,86
julij	7.135,67	5.150,33	5.133,10
avgust	5.967,83	5.314,40	6.175,98
september	6.364,94	5.765,89	5.257,16
oktober	6.395,00	6.680,98	4.864,00
november	5.708,26	5.743,05	5.306,30
december	5.545,06	6.021,18	5.424,04
SKUPAJ	74.492,61	63.889,79	62.773,18

10. IZZIVI NA PODROČJU POMOČI NA DOMU

Slovenija postaja starajoča se družba. Danes je v Sloveniji 19,7% oseb starejših od 65 let in projekcije napovedujejo, da bo leta 2050 delež te populacije znašal 30%. Delež starejših od 80. let se bo s 5% v letu 2016 do leta 2050 povečal na 11,4%.

S staranjem se verjetnost potrebe po oskrbi starejših povečuje. Pojavlja se vprašanje: **kako in na kakšen način omogočiti starostnikom, da bodo lahko čim dlje samostojno in kvalitetno živeli doma?**

Rešitev je zakonodajalec predvidel v celostnem sistemu dolgotrajne oskrbe in pomoči na domu. Področje dolgotrajne oskrbe ureja Zakon o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23; v nadaljnjem besedilu: ZDOsk-1), ki je bil sprejet 21. julija 2023 in je začel veljati 3. avgusta 2023 in odgovarja na potrebe ljudi, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju osnovnih oziroma podpornih dnevnih opravil. ZDOsk-1 sicer določa postopen začetek uporabe pravic. Kot prva se je 1. januarja 2024 začela uporabljati pravica do oskrbovalca družinskega člana (v nadaljnjem besedilu: ODC), naslednja, DO na domu, se bo začela uporabljati s 1. julija 2025, preostali dve, DO v instituciji in denarni prejemek pa 1. decembra 2025.

Ministrstvo za solidarno prihodnost) je po sprejemu ZDOsk-1 aktivno pristopilo k vzpostavitvi sistema DO. Vseskozi potekajo aktivnosti, ki se nanašajo na vzpostavitev vstopnih točk, izvajanje pravice do ODC, vzpostavitev registra izvajalcev DO, razvoj informacijske podpore in baz podatkov, pripravo podzakonskih predpisov, pripravo nacionalnega programa DO itd. Skozi izvajanje naštetih aktivnosti v praksi, pa se je pokazalo, da bo potrebno dopolniti nekatere določbe znotraj ZDOsk1, da se omogoči enostavnejši prehod v nov sistem.

Ravno hitro naraščanje števila starejših od 65 let oziroma starejših od 80 let v Republiki Sloveniji pomeni ključni izziv za ustrezno ureditev sistema dolgotrajne oskrbe in pomoči na domu. Storitve oskrbe in nege na domu so v Sloveniji premalo razvite in nimajo strokovne podpore zdravstva, česar so deležni oskrbovalci v institucionalnem varstvu, kjer prav tako kot osnovno storitev ponujajo socialno oskrbo. V obravnavo in delo z uporabniki so v institucionalnem varstvu vključeni zdravstveni tehniki in diplomirane medicinske sestre kot nosilke dejavnosti. Poleg tega imajo uporabniki možnost dostopa do terapevtskih storitev, tako fizioterapije kot delovne terapije. Zato je nujno potrebno v storitve pomoči na domu vključiti storitev zdravstvene nege ter terapevtskih storitev ter s tem odpraviti neenakosti v oskrbi starejših, ki želijo ostati v domačem okolju. Storitve v domačem okolju bi morale biti usmerjene v celostno obravnavo, v ugotavljanje in reševanje negovalnih problemov in zadovoljstvo uporabnika s kakovostnim in strokovno opravljenim delom.

11. ZAKLJUČEK

Socialna oskrba na domu na področju Mestne občine Velenje je podvržena nenehnim spremembam in s tem večjim tveganjem, saj se število upravičencev in obseg pomoči pri posameznem upravičencu zelo spreminja, tudi dnevno zaradi razlogov kot so npr.: odhodi upravičencev v bolnišnico, odpovedi storitev oz. nenadnih povečanj v času dopustov, državnih praznikov in podobno. V službi pomoči na domu moramo biti izredno fleksibilni in na vsa nihanja povpraševanja upravičencev odreagirati pravočasno. V zadnjem letu smo na terenu zaznali porast materialnih stisk uporabnikov in socialne problematike med uporabniki storitve in tudi pri njihovih svojcih. V službi pomoči na domu se v sodelovanju z uporabniki in njihovimi svojci trudimo po najboljših močeh za dobro počutje naših uporabnikov in njihovih svojcev s kvalitetno opravljenimi storitvami.

Ves čas izvajanja storitve smo se odzivali na specifične potrebe uporabnikov, pomoč na domu zagotavljamo tudi v popoldanskem in večernem času, ter ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Število novih uporabnikov ter zaupanje že obstoječih uporabnikov kaže na to, da lahko naše delo v letu 2024 ocenimo kot uspešno opravljeno. Pomemben dejavnik za uspešno delo je primerno izbran in usposobljen kader, čemur posvečamo veliko pozornost. Zavedamo se odgovornosti našega dela in dejstva, da vendarle delamo z ranljivo skupino uporabnikov.

**DOM ZA
VARSTVO
ODRASLIH
VELENJE**

DOM ZA VARSTVO ODRASLIH VELENJE

Kidričeva cesta 23, 3320 Velenje \ t 03 898 84 01 \ e info@domvelenje.si \ w **domvelenje.si**

Velenje, dne 28.2.2025

Poročilo pripravile:

Valerija Kidrič, univ. dipl. soc. del.

Koordinatorica pomoči na domu

Irena Vrhovnik

Vodja računovodske službe

Violeta Potočnik Krajnc

Direktorica

